

تکثیر صنوبر از طریق قلمه

PTMP/SK/R&D/A/ Cottonwood03 / 18042023

مقدمه

صنوبرها از جمله درختانی هستند که به طور عمده از طریق قلمه تکثیر می‌شوند. قلمه‌گیری معمولاً از شاخه‌های جوان یکساله، جست‌ها، پاجوش‌های حاصل از کنده یا مازاد شاخه‌های حاصل از هرس انجام می‌گیرد. به منظور تضمین موفقیت در امر قلمه‌گیری رعایت نکات زیر لازم است:

- قلمه‌ها باید از قسمت‌های میانی شاخه‌های جوان و جست‌های سالم گرفته شود، زیرا قسمت انتهایی و ابتدایی شاخه‌ها به علت ضخامت و نازکی بیش از حد، برای قلمه‌گیری مناسب نیستند.

- شاخه مورد نظر برای قلمه‌گیری باید سالم، فعال و بدون آفت و بیماری باشد.

- یک قلمه مناسب باید ۲۰ تا ۲۵ سانتی‌متر طول و یک تا ۱.۵ سانتی‌متر ضخامت داشته باشد.

- قلمه باید دارای چهار تا پنج جوانه سالم، شاداب و فعال باشد.

- بهترین فصل قلمه‌گیری، پس از پایان یخبندان زمستانه است.

- قلمه‌ها باید بلافاصله در زمین اصلی کاشته شوند. اگر فاصله زمان قلمه‌گیری تا زمان کاشت طولانی است و یا قلمه‌ها به مقصد دوری منتقل شوند، بهتر است آن‌ها را درون قوطی حلبی و در بستری از ماسه قرار دهند. در ضمن قوطی محتوی قلمه‌ها نباید در معرض باد، رطوبت شدید و جریان آفتاب باشد.

- در اراضی خشک که سطح سفره‌های آب زیرزمینی پایین است، یا زمین‌های با خاک سطحی سخت می‌باید طول قلمه را کمی بیشتر در نظر گرفت.

- قلمه‌گیری باید با ابزار مناسب انجام شود تا بافت‌های ابتدا و انتهای قلمه صدمه نبینند.

- بهتر است سر انتهایی قلمه به صورت مورب بریده شود که این کار باعث می‌شود تا هم سر انتهایی و ابتدایی قلمه‌ها در موقع کاشت به خوبی از یکدیگر قابل تشخیص باشند و همچنین تماس قسمت انتهایی با خاک بیشتر شود.

تکثیر صنوبر از طریق قلمه

PTMP/SK/R&D/A/ Cottonwood03 / 18042023

کاشت قلمه در خزانه

پس از آماده شدن زمین، احداث جوی و پشته و با مشخص شدن ردیف‌ها و خطوط منظم کاشت، قلمه‌کاری صورت می‌گیرد. بهترین زمان برای قلمه‌کاری پس از پایان یخبندان زمستان است، البته کاشت پاییزه نیز در صورت عدم وجود هوای بسیار سرد و یخبندان‌های شدید یا وزش بادهای تند توصیه می‌شود. پس از آماده شدن زمین مراحل اجرایی کار به ترتیب زیر است:

شکل ۱- قلمه صنوبر

- ۱- قلمه‌ها به‌طور مرتب کنار هم قرار می‌گیرد به‌طوری‌که انتهای آن‌ها در پایین باشد.
- ۲- در صورتی‌که از زمان قلمه‌گیری مدتی گذشته باشد خیساندن قلمه‌ها در آب برای یک تا دو روز توصیه می‌شود.
- ۳- قبل از کاشت، مسیرهای آبیاری و حدود کاشت مشخص و خطکشی شود. احداث جوی و پشته در اراضی نیازمند به آبیاری، برای تأمین آب و صرفه‌جویی در آب مصرفی ضروری است. سعی شود فاصله بین ردیف‌های

تکثیر صنوبر از طریق قلمه

PTMP/SK/R&D/A/ Cottonwood03 / 18042023

کاشت طوری در نظر گرفته شود که امکان کار با تراکتور و روتیواتور جهت شخم و کنترل علفهای هرز بین خطوط کاشت وجود داشته باشد.

۴- قلمه‌ها را باید از سر مورب به اندازه‌های در زمین فرو کرد که حداقل دو جوانه از سطح خاک بیرون باشند.

۵- قبل از قلمه‌کاری، مسیر نهر باید آبیاری شود تا با خیس شدن، خاک، نرم و قلمه‌کاری به آسانی انجام شود و از آسیب‌های ناشی از فشار جلوگیری شود.

۶- فاصله بین دو قلمه ۱۵ تا ۲۰ سانتی‌متر در نظر گرفته می‌شود. در صورتی که نهال‌ها با استفاده از سیستم مکانیزه نهالکن در آورده شود، فاصله قلمه‌ها را کمی بیشتر می‌گیرند.

کاربرد ماشین‌آلات کشاورزی در خزانه

امروزه استفاده از تراکتور در عملیات شخم، نهرکشی، احداث جوی، پشته و آماده‌سازی عرصه از بدیهیات فعالیت‌های کشاورزی است. همچنین استفاده از ماشین‌آلات بویژه در خزانه‌های تولید نهال بزرگ برای عملیات وجین علف‌های هرز در لابه‌لای خطوط کاشت نهال‌ها، علفتراش موتوری، سمپاش موتوری، ماشین قطع و کفبر کردن نهال‌های جوان به‌منظور تهیه قلمه، کندن و بیرون آوردن نهال‌ها از خاک می‌تواند در کاهش هزینه‌های نیروی انسانی و زمان موردنیاز برای انجام فعالیت‌های زراعی کمک بسیار خوبی باشد. در کاربرد ماشین‌آلات کشاورزی و بویژه در هنگام جابه‌جایی و انتقال ماشین‌آلات باید مراقبت کامل از نهال‌ها به عمل آید تا نهال‌ها دچار صدمه نشوند.

منبع

کلاغری، محسن؛ باقری، رضا؛ قاسمی، رفعت اله. (۱۳۹۶). دستورالعمل کاشت، داشت و برداشت صنوبر. تهران: نشر آموزش کشاورزی

